

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 616/2023
21.12.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Милић Цвејић, адвокат из ..., против туженог Удружења „Ауди клуб Србија“ са седиштем у Новом Саду, ради заштите личних података, вредност предмета спора 150.000,00 динара, одлучујући о сукобу надлежности између Вишег суда у Новом Саду и Вишег суда у Београду, у седници већа одржаној дана 21.12.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари **НАДЛЕЖАН** је Основни суд у Новом Саду.

Образложење

Тужилац је Вишем суду у Новом Саду поднео тужбу, у којој наводи да је тужени, чији је он члан, на друштвеним мрежама „Facebook“ и „Instagram“ објавио личну преписку парничних странака, која је изазвала коментаре и „лајкове“. Наведеним радњама дошло је до кршења права тужиоца на заштиту личних података, па је предложено да суд донесе пресуду којом ће утврдити да је тужени повредио права тужиоца на заштиту података о личности објавом његових личних података на друштвеним мрежама „Instagram“ и „Facebook“, а да за то није имао пристанак тужиоца, нити је постојао други законит основ за објављивање података; обавезати туженог да све личне податке које је скупио о тужиоцу обрише, а што подразумева и да уклони све објаве о тужиоцу на друштвеним мрежама „Facebook“ и „Instagram“, као и да се суздржи у будуће од објаве о тужиоцу које садрже његове личне податке; обавезати туженог да тужиоцу надокнади нематеријалну штету у износу од по 75.000,00 динара због повреде угледа и због повреде части, са припадајућом законском затезном каматом; обавезати туженог да тужиоцу надокнади парничне трошкове. Предложено је и одређивање привремене мере којом би се туженом наложило да све личне податке које је скупио о тужиоцу убрише, као и да уклони све објаве о тужиоцу на друштвеним мрежама „Facebook“ и „Instagram“.

Виши суд у Новом Саду се решењем ПЗ 4/2023 од 04.09.2023. године огласио месно ненадлежним за поступање у предметној правној ствари, те је одлучио да списе предмета након правноснажности решења достави Вишем суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду на даље поступање. У разлозима суд наводи да одлуку заснива на одредби члана 19. став 1. ЗПП, пошто постоји искључива месна надлежност

Вишег суда у Београду по члану 4. став 2. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава.

Актом П 2407/23 од 01.12.2023. године, Виши суд у Београду изазвао је сукоб надлежности, из разлога што је по одредби члана 4. став 2. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава Виши суд у Београду надлежан да суди за територију целе Републике Србије у предметима у којима има основа за примену Закона о јавном информисању и медијима. На основу тог закона се у случају недозвољеног објављивања информације тужба може поднети против новинара, одговорног уредника или издавача медија, а у конкретном случају тужба није поднета против ових лица, већ против удружења које нема наведено својство и које је према тврдњи тужиоца на друштвеној мрежи, која не представља медиј, изнео тврдње, па се на спорни однос имају применити општа правила о накнади нематеријалне штете.

Решавајући настали сукоб надлежности на основу члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23), Врховни суд је нашао да је за поступање у овој правној ствари надлежан Основни суд у Новом Саду.

Одредбом члана 24. став 2. Закона о уређењу судова прописано је да основни суд, између осталог, у првом степену суди у грађанскоправном спору ако за поједини грађанскоправни спор није надлежан други суд, а одредбом члана 25. став 1. тачка 7. тог закона, да виши суд суди у грађанскоправном спору ако вредност предмета спора омогућује изјављивање ревизије.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 4. став 2. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“ бр. 101/2013) прописано је да је Виши суд у Београду надлежан да у првом степену одлучује о забрани растурања штампе и ширења информација у средствима јавног информисања и да суди у споровима о објављивању исправки информација и одговора на информације, због повреде забране говора мржње, заштите права на приватни живот, односно права на лични запис, пропуштања објављивања информације и накнади штете у вези са објављивањем информације за територију Републике Србије.

Закон о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“ бр. 83/14, 58/15 и 12/16), важећи у време настанка спорног односа, прописује да се јавно информисање остварује путем медија (члан 1.); да правила о јавном информисању обезбеђују и штите изношење, примање и размену информација, идеја и мишљења путем медија у циљу унапређивања вредности демократског друштва, спречавања сукоба и очувања мира, истинитог, благовременог, веродостојног и потпуног информисања и омогућавања слободног развоја личности (члан 2.); да се овим законом уређују, између осталог, посебна права и обавезе у јавном информисању, као и средства и поступци правне заштите (члан 3.); да медији, у смислу овог закона, нису

друштвене мреже и друге платформе које омогућавају слободну размену информација, идеја и мишљења њених чланова, осим ако нису регистроване у Регистру медија у складу са овим законом (члан 30. став 2.); да је сврха Регистра медија обезбеђивање јавности података о медијима (члан 38.).

Друштвене мреже „Facebook“ и „Instagram“ нису регистроване у Регистру медија, па имајући у виду чињеничне наводе тужбе и постављени тужбени захтев предметни спор је редован имовинскоправни спор, па Виши суд у Београду није искључиво надлежан суд за поступање у смислу члана 4. став 2. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава. Тужба у предметном имовинскоправном спору поднета је дана 25.08.2023. године, вредност предмета спора у смислу одредби чланова 28. и 33. став 2. ЗПП је 150.000,00 динара, па је за поступање у овој парници стварно и месно (члан 40. став 2. ЗПП) надлежан Основни суд у Новом Саду.

Из изнетих разлога, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**